

Češi hrají o euro: Zbytečný ministr hledal užitečného idiota, ale nastartoval Fialu

- CZ24 News | 12. února 2024

ČESKO: Všechno je jednou poprvé, a tak zkraje minulého týdne svolal premiér Petr Fiala první dohádovací řízení své vlády. Stalo se tak v reakci na konání ministra pro evropské záležitosti Martina Dvořáka (STAN). Rigidní eurofederalista totiž jmenoval respektovaného a váženého ekonoma Petra Zahradníka vlastním zmocněncem pro euro. Zbytečný čin zbytečného ministra donutil jinak silně neakčního premiéra konat.

Důvod svolání dohádovacího řízení je prostý, kabinet nemá kroky vedoucí k přijetí eura ve svém programovém prohlášení. Tato skutečnost ovšem je, s výjimkou části ODS, zbytku koalice lidově řečeno šumák. S radostí se proto chopila hozené návnady v podobě touhy po euru, kterou projevil prezident Petr Pavel ve svém novoročním projevu.

Pak ale předsedkyně Poslanecké sněmovny a TOP 09 Markéta Pekarová Adamová prozradila, že hlavním důvodem pro premiérový slet koaličních špiček nebyl zmocněnec pro euro, ale obava z toho, že by koalici mohl rozbít marketing STAN. A tak se vládní strany sešly, nějak dohodly, přičemž každá z nich výsledek prezentovala jako své vítězství.

Na stole je referendum

Každopádně Dvořákův euro zmocněnec skončil dříve, než kdysi Karolína Peake ve funkci týdenní ministryně obrany kabinetu Petra Nečase, čímž bezpochyby proti své vůli splnil roli užitečného idiota. V souvislosti s dohádovacím řízením se ovšem objevilo po krátké odmlce znovu na stole téma možného referenda ohledně přijetí společné měny, se kterým přišlo hnutí ANO po prezidentově projevu.

Vzápětí reagoval bývalý krátkodobý premiér Vladimír Špidla (ČSSD), podle jehož názoru není referendum o euru možné. Takové hlasování by totiž podle něj znamenalo, že Česko odmítlo dodržovat smlouvu, kterou samo podepsalo. Netuším, zdali se Česko ve smlouvě zavázalo, že nikdy neuspořádá referendum ohledně přijetí eura. Vím ale, že necelý rok před naším vstupem proběhlo stejné referendum ve Švédsku, potomci hrdých Vikingů v plebiscitu tehdy rozhodli v poměru 56,1 ku 41,8 procenta ve prospěch švédské koruny.

Sliby, chyby...

Pozdější eurokomisař Špidla mimochodem vyhrál volby v roce 2002 především díky předvolebnímu slibu „Zdroje tu jsou“. Vzápětí poté, co se chopil moci, ovšem vyšlo najevo, že se zdrojů vůbec nedostává. Situace se po dvaadvaceti letech opakuje, neboť stejný názor jako dnešní důchodce Špidla, zastávají v souvislosti s možným referendem o euru i politici vládní koalice. Přitom nejméně tři z nich před posledními volbami nehovořili o dostatku zdrojů, ale o tom, že nebudou nikdy zvyšovat daně.

Ze strany především koalice SPOLU je proto humorné, vyžadovat plnění toho, k čemu jsme zavázali před více než dvaceti lety, když sama není schopna plnit tři roky staré sliby vedoucí k volebnímu triumfu. Ostatně, kdo jiný než profesor politologie Fiala, by měl znát po stovky let platnou větu, kterou napsal guru pragmatismu Niccolo Machiavelli: „Moudrý muž nemůže stát ve slově, je-li mu to

na škodu, a jestliže pominuly okolnosti, za nichž, je dal...”

Povinnost, nikoli volba?

Tím ovšem debaty možného referenda o euru neskončily. V pátek přišel s originálním poznatkem někdejší náměstek ministra financí, současný tajemník Hospodářské komory Ladislav Minčič. Podle jeho názoru se Česko nemůže snadno a jednostranně zříci závazku přijmout euro. A to ani prostřednictvím referenda, které by dopadlo v neprospěch společné měny. Je otázka, jak by v takovém případě Brusel postupoval, ale předpokládám, že v případě vítězství české koruny by došlo na irský scénář.

Pro připomenutí: V červnu 2008 odmítli irští voliči v referendu Lisabonskou smlouvu. Z čistě právního hlediska znamenalo byť jediné odmítnutí smlouvy její konec, protože k přijetí s ní musely souhlasit všechny členské státy. Nic takového se nekonalo, Irové museli hlasovat o smlouvě po roce a půl znovu a Brusel radostně konstatoval jednotu.

Druhé referendum, ale možná ani nebude potřeba. Ladislav Minčič totiž píše o tom, že splněná konvergence znamená automaticky přijetí eura, i kdyby si česká vláda takový cíl nestanovila. Z toho vyplývá, že přijmout euro je povinnost, nikoli svobodná volba. Pokud by se tak stalo, mnohem víc než klubu úspěšných, by se eurozóna přiblížila náborovému středisku ukrajinské armády.

AUTOR: Petr Bošnakov

[ZDROJ](#)